C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-840/2023 Judecătoria Edineț sediul Dondușeni
4-19038060-03-4r-06102023 Judecător: Tatiana Sobolschi

D E C I Z I E
în numele Legii

24 octombrie 2023 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Bălți

În componență:
Președintele ședinței, judecătorul Gheorghe Scutelnic
Judecători Viorel Pușcaș și Oleg Moraru

a examinat în ședință de judecată, în ordine de recurs, recursul avocatului Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei declarat împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 în cauza contravențională de învinuire a lui Craveț Andrei în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional al RM.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La data de 13 iunie 2019 de către agentul constatator executorul judecătoresc Victor Balțat a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, Craveț Andrei conform titlului executoriu nr. 2-24/14 din 17.02.2014 emis de Judecătoria Dondușeni a fost obligat să achite pensia alimentară pentru întreținerea fiicei minore *****, a.n. *****, în mărime de 850 lei lunar, însă debitorul se eschivează și nu îndeplinește hotărârea judecătorească.

Astfel, acțiunile lui Craveț Andrei au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional al RM - neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art.11 lit. c) sau d) din Codul de executare.

În temeiul art. 395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție din 13.06.2019 întocmit în privința lui Craveț Andrei în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional al RM a fost expediat în adresa Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni pentru examinare conform competenței.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 Craveț Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 30 (treizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 1500 (una mie cinci sute) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, avocatul Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei la data de 26.09.2023 a declarat recurs împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019, solicitând repunerea în termenul de atac, admiterea recursului, anularea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Craveț Andrei.

În motivarea recursului s-a menționat că, Craveț Andrei nu a cunoscut despre existența procesului-verbal cu privire la contravenție din 13.06.2019, or, acesta a fost întocmit în lipsa contravenientului, fapt expres specificat în procesul-verbal.

Subsecvent, s-a notat lipsa unor dovezi concludente cu privire la restanța și eschivarea de la plata pensiei alimentare, din care motiv consideră că cauza este ilegală, întocmită cu erori grave atât materiale, cât și procesuale, din care motiv procesul-verbal urmează a fi anulat.

Distinct, cu privire la repunerea în termen a cererii de recurs s-a invocat că Craveț Andrei a fost plecat imediat peste hotare în perioada anului 2019 și nu a cunoscut despre aplicarea sancțiunii contravenționale și nici nu a înțeles esența acesteia și abia acum s-a întors în țară.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea avocatului Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei de repunere în termen a recursului și de a respinge recursul ca fiind tardiv din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul şi menține hotărârea atacată: dacă recursul este tardiv.

Potrivit art. 468 alin. (1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data

pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1).

Totodată, potrivit prevederilor art.469 alin. (1) Cod contravențional, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen **dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate** sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care **nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei**.

În acest sens instanța de recurs statuează că, termenul de depunere a recursului este absolut şi are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca fiind declarat peste termen, cu excepția cînd întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În continuare, Colegiul raportând prevederile legale sus enunțate la materialele cauzei reține că, avocatul Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei a depus cererea de recurs în speță cu depășirea termenului legal de 15 zile. Or, hotărârea contestată a fost adoptată la data de 11 iulie 2019, iar cererea de recurs a fost depusă tocmai la data de 26 septembrie 2023.

În această ordine de idei Colegiul stabilește că, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 11.07.2019 se constată cu certitudine că contravenientul Craveț Andrei a participat la examinarea cauzei în fond, inclusiv a fost prezent și la pronunțarea hotărârii și în aceiași zi, contra semnătură, a primit copia hotărârii adoptate, fapt confirmat prin recipisa din 11.07.2019 *(f.d.24)*.

În asemenea circumstanțe Colegiul penal conchide că, contravenientului Craveț Andrei îi era cunoscut conținutul hotărârii pronunțate, fapt ce exclude circumstanțele prevăzute la art. 469 alin. (1) Cod contravențional privind necunoașterea despre emiterea hotărârii adoptate.

În această ordine de idei instanța de recurs notează că, pentru Craveț Andrei termenul de depunere a recursului a început a curge din data de 12.07.2019 și s-a împlinit la data de 26.07.2019 inclusiv, pe când cererea de recurs a fost depusă tocmai la data de 26.09.2023.

Drept consecință, Colegiul penal reține caracterul neîntemeiat și declarativ al afirmațiilor recurentului precum că Craveț Andrei a aflat despre existența hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 la revenirea în țară, fără a indica concret data, luna și anul.

Astfel, în lipsa unor motive plauzibile și a unor probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, instanța nu este în drept din

oficiu de a restabili termenul de atac, din care considerente cererea recurentului privind repunerea în termen a recursului declarat împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 10 aprilie 2023 urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată. Or, repunerea recursului în termen de către instanța de recurs, fără careva motive întemeiate, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârii judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO *(Ghirea versus Republica Moldova)* urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

Astfel, reieșind din prevederile legale și materialele cauzei enunțate se statuează că, recursul avocatului Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța de recurs nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Subsecvent, potrivit formalismului legii contravenționale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene preemptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul reiterează că, prin admiterea unui recurs tardiv şi poziționarea uneia dintre părțile procesului contravențional pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în fața unei instanțe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei, nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).*

Totodată Colegiul reține că, conform jurisprudenței CEDO se menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta în situația în care instanța extinde termenul legal de recurs a unei hotărâri judecătorești definitive, prin ce se aduce atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO *(hotărârea Ghirea vs Republica Moldova).*

În consecință, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca tardiv recursul declarat de către avocatul Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 în cauza lui Craveț Andrei, cu menținerea hotărârii primei instanțe fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. a), art.474 Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Cererea avocatului Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei privind repunerea în termen a recursului declarat împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 se respinge ca fiind neîntemeiată.

Recursul avocatului Elena Cojocaru în interesele contravenientului Craveț Andrei declarat împotriva hotărârii judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 11 iulie 2019 în cauza lui Craveț Andrei se respinge ca fiind tardiv, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic

Judecătorii: Viorel Pușcaș

Oleg Moraru